38606 - Nâfile namazın cemaatle kılınması

Soru

Gece (teheccüd) ve Duhâ (kuşluk) namazı gibi nâfile namazı cemaatle kılmam câiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Nâfile namazını cemaatle kılmakta bir sakınca yoktur.Fakat bunu devamlı yapmamalı, aksine arasıra yapmalıdır.

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Cemaatle kılınan nâfile namaz iki türlüdür:

Birincisi: Küsûf namazı, İstiskâ namazı ve Terâvih namazı gibi namazları devamlı cemaatle kılmak sünnettir. Bunlar, sünnette olduğu üzere devamlı cemaatle kılınır.

İkincisi: Gece (teheccüd) namazı, (farz namazlardan önce ve sonra kılınan) müekked sünnetler, Duhâ namazı ve Tehiyyetu'l-Mescid (Mescidi selâmlama namazı) gibi namazları cemaatle kılmak sünnet değildir. Bir kimse, bu namazları arasıra cemaatle kılarsa, câizdir. Fakat bu namazları düzenli bir şekilde cemaatle kılmaya gelince, bu davranış meşrû değildir. Aksine çirkin görülen bir bid'attır. Zirâ Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, sahâbe ve tâbiîn, Küsûf namazı, İstiskâ namazı ve Terâvih namazı gibi namazların dışında herhangi bir nâfile namaz için toplanmayı bir âdet hâline getirmemişlerdir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu namazların dışında bazen az bir cemaate nâfile namaz kıldırmıştır.Çünkü O, gece namazını tek başına kılardı.Fakat İbn-i Abbas bir gece kendisinin yanında gecelediğinde Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- onunla beraber cemaat olarak gece (teheccüd) namazını kılmıştır. Başka bir gecede Huzeyfe ile birlikte kılmıştır. Yine diğer bir gecede İbn-i Mes'ud ile birlikte kılmıştır. Aynı şekilde Peygamber -sallallahu

aleyhi ve sellem-, Itbân b. Mâlik'in evinde iken onun namazgâh edindiği (namaz kıldığı) yerde onunla birlikte gece namazı kılmıştır. Yine Enes b. Mâlik, annesi ve yanlarındaki bir yetimle birlikte gece namazı kılmıştır. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, nâfile namazların genelini tek başına kılardı." ("Mecmû'u'l-Fetâvâ"; c: 23, s: 414)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Duhâ namazı gibi, nâfile bir namazı cemaatle kılmanın hükmü nedir?"

Diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Nâfile namazı arasıra cemaatle kılmakta bir sakınca yoktur. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bazı gecelerde ashâbının yanında onlarla birlikte kılmıştır. Nitekim Abdullah b. Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- bir defasında O'nunla birlikte gece namazı kılmıştır. Bir defasında Abdullah b. Mes'ud -Allah ondan râzı olsun- O'nunla birlikte gece namazı kılmıştır.Yine bir defasında Huzeyfe b. El-Yemân -Allah ondan râzı olsun- O'nunla birlikte gece namazı kılmıştır. Huzeyfe, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gece namazına (Fâtiha sûresinden sonra) önce Bakara sûresini, sonra Nisâ, daha sonra da Âl-i İmrân sûresini okuduğunu, (cehennem azabıyla) tehdit âyetine uğradığında ondan Allah'a sığındığını, rahmet âyetine uğradığında Allah'tan rahmetini istediğini haber vermiştir.

Abdullah b. Mes'ud ise, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile bir gece namaz kılmıştı. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- namazı çok uzatmıştı.

Nitekim Abdullah b. Mes'ud bu olayı şöyle haber vermektedir:

- Öyle ki kötü bir şey yapmayı içimden geçirmiştim.

Kendisine:

- İçinden yapmayı geçirdiğin kötü şey neydi? Diye sorulunca o şöyle demiştir:

- (Namazı bırakıp) oturmayı ve O'nu öylece bırakmayı (tek başına namaz kılmasını) geçirmiştim.

Bunun da sebebi; Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in namazının çok uzun olmasından dolayı idi.

Abdullah b. Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- bir gece Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in solunda O'nunla birlikte gece namazı kılmaya başladığını, bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in onun başından tutarak (arkasından dolaştırarak) sağına aldığını haber vermiştir.

Sözün özü; bazı nâfile namazların cemaatle kılınmasında bir sakınca yoktur. Fakat bunu cemaatle kıldıkları devamlı bir sünnet namazı hâline getirmesinler. Çünkü bu davranış, meşrû değildir." ("Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn"; c: 14, s: 334)